

KONTROLLUTVALGET I ÅS KOMMUNE

ÅRSRAPPORT 2017

1. KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER

1.1 Kommuneloven § 77

Bestemmelsen om at kommunen skal ha kontrollutvalg er tatt inn i kommuneloven av 25. september 1992 nr. 107 i § 77 om Kontrollutvalget. Kommunal- og regionaldepartementet har med hjemmel i kommunelovens § 77 nr. 11 vedtatt forskrifter om kontrollutvalg som trådte i kraft fra 1. juli 2004, jf. rundskriv H-15/04.

For at kommunestyret skal være orientert om kontrollutvalgets arbeid blir det hvert år utarbeidet en årsrapport som framlegges for kommunestyret. Rapporten tar for seg de oppgaver kontrollutvalget er pålagt i henhold til forskriften og hvordan utvalget har løst sine oppgaver.

1.2 Kontrollutvalgsforskriftens bestemmelser om utvalgets oppgaver

I forskriftenes § 4, 1. ledd, er kontrollutvalgets ansvar og oppgaver definert:

”Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale eller fylkeskommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret eller fylkestinget, herunder påse at kommunen eller fylkeskommunen har en forsvarlig revisjonsordning.”

Forskriftens § 5, 1.ledd, om kontrollutvalg sikrer at utvalget kan innhente alle nødvendige opplysninger:

”Kontrollutvalget kan hos kommunen eller fylkeskommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene. For kontrollutvalgets medlemmer og dets sekretariat gjelder forvaltningslovens alminnelige bestemmelser om taushetsplikt, jf. forvaltningsloven § 13 mv.”

Kontrollutvalgets viktigste oppgaver er:

- påse at kommunens eller fylkeskommunens årsregnskap og kommunale eller fylkeskommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruks, eller avtaler med revisor, jf. § 6.
Regnskapsrevisjon
- påse at kommunens eller fylkeskommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon i samsvar med bestemmelsene i dette kapittel, jf. § 9, 1. ledd.
Forvaltningsrevisjon
- påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m, jf. § 13. *Selskapskontroll*
- Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med annen revisor. Vedtaket treffes etter innstilling fra kontrollutvalget, jf. § 16, 1.ledd. *Valg av revisjonsordning. Valg av revisor*

2. KONTROLLUTVALGET I ÅS KOMMUNE I 2017

Kontrollutvalget har fem medlemmer med personlige varamedlemmer, og har i 2017 bestått av:

Medlemmer:

Håkon L. Henriksen (leder) (H)
Einride Berg (nestleder) (A)
Janna Bitnes Hagen(A)
Anne Odenmarck (A)
Liv Korslund (Sp)

Varamedlemmer:

Anne Grete Edvardsen (H)
Oddvar Kolstad (A)
Hanne Marit Gran(SV)
Marie Steen(A)
Zen Mushtaq (H)

Varamedlemmene Oddvar Kolstad og Marie Steen deltok som varamedlemmer i ett møte hver.

Kontrollutvalget har i 2017 hatt syv møter og behandlet 34 saker.

Håkon L. Henriksen og Liv Korslund deltok på NKRFs landskonferanse for kontrollutvalg 1. og 2. februar.

Kontrollutvalget har vært medlem av Forum for kontroll og tilsyn (FKT) siden 2013. Einride Berg og Janna Bitnes Hagen deltok på FKTs fagkonferanse og årsmøte i Tromsø 7. og 8. juni.

På Faglig forum som ble arrangert av FIKS den 26. oktober deltok Håkon Henriksen, Janna Bitnes Hagen, Anne Odenmarck, Liv Korslund og Oddvar Kolstad. Tema for samlingen var risikobildet i kommunene.

Utvalget har vedtatt en handlingsplan for sitt arbeid som fornyes årlig, sist gang i møte den 12. desember. I tillegg har utvalget en aktivitetsplan som rulleres mellom hvert møte og som gir oversikt over pågående og avsluttede saker inneværende år.

Kontrollutvalgets møter er åpne for publikum, jf. kommuneloven § 31.

Kontrollutvalgets dokumenter er offentlige så langt det ikke er gjort unntak i lov eller i medhold av lov. Denne regelen omfatter også dokumenter som kontrollutvalget mottar fra revisjonen. FIKS har ansvaret for journalføringen av post til og fra kontrollutvalget og for utvalgets postjournal og arkiv. Dette arbeidet skjer via et elektronisk saksbehandlingssystem i et teknisk samarbeid med Ås kommune.

Utvalgets medlemmer mottar innkallinger, sakspapirer og protokoller papirløst via lese Brett. Lese Brettet gir samtidig utvalgets medlemmer adgang til hele politikerportalen i kommunen. Kontrollutvalgets innkallinger og protokoller kunngjøres på kommunens nettsider og på follofiks.no.

3. SEKRETARIAT

I Kontrollutvalgsforskriftens § 20 om Sekretariat heter det at Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har tilfredsstillende sekretariatsbistand.

Sekretariatsfunksjonen kan verken legges til kommunens administrasjon eller til den som utfører revisjonsoppgaver for kommunen.

Forskriftens krav er ivaretatt ved at det er etablert et interkommunalt samarbeid om sekretariatet. Follo interkommunale kontrollutvalgssekretariat (FIKS) har alle syv Follo-kommuner som deltakere.

Sekretariatet har ansvaret for forberedelse og oppfølging av kontrollutvalgsmøtene. I tillegg har FIKS ansvaret for selskapskontrollen på vegne av deltakerkommunene.

Ås er vertskommune for sekretariatet. Samarbeidet er hjemlet i kommunelovens § 27. Lederne av kontrollutvalgene utgjør styret for FIKS og har ansvaret for driften av sekretariatet. Det enkelte kontrollutvalg fastsetter for øvrig sekretariatets arbeidsoppgaver.

Kontrollsjef Jan T. Løkken var sekretær fram til 7. februar. Deretter overtok rådgiver Lene H. Lilleheier som sekretæransvaret for utvalget.

4. BUDSJETT FOR 2018

Kontrollutvalgsforskriften § 18 slår fast at det er kontrollutvalget som skal innstille om budsjett for kontroll og tilsyn i kommunen. Utvalget avga innstilling overfor kommunestyret om budsjettet for revisjonen, sekretariatet og egne utgifter i møte den 12. september.

5. UTVALGETS ARBEIDSOPPGAVER I 2017

5.1 Tilsyn med revisjonen

Follo distriktsrevisjon IKS (FDR) er kommunens revisor og utfører både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. FDR er etablert ved avtale om felles revisjonsordning mellom kommunene Enebakk, Nesodden, Ski og Ås.

Kontrollutvalget drøftet den 12. desember i sak 30/17 hvordan påse-ansvaret overfor revisor utøves på de ulike områdene. Utvalget mente revisjonens informasjon gir et tilfredsstillende grunnlag for å utøve påse-ansvaret.

Revisjonen har deltatt i alle møtene i utvalget i 2017 og rapportert fortløpende om sitt arbeid. I tillegg har revisjonen lagt fram en hel- og en halvårsrapport for utvalget, som ble behandlet på møtene 13. juni og 12. desember. Revisors erklæring om uavhengighet, utdanning/ praksis og vandel ble tatt til orientering i møte den 24.

januar. Revisjonsstrategien for 2017 ble tatt til orientering i utvalgets møte den 12. september.

5.2 Regnskapssaker

Som kontrollorgan på vegne av kommunestyret skal kontrollutvalget behandle kommunens regnskaper og sammen med revisjonsberetning og andre tilhørende dokumenter avgi uttalelse til kommunestyret. Kontrollutvalgets uttalelse til kommunestyret oversendes formannskapet og følger saken videre til behandling i kommunestyret.

Kommunens årsregnskap og årsberetning for 2016 ble behandlet av utvalget den 9. mai og ble anbefalt godkjent i kontrollutvalgets uttalelse til kommunestyret.

Kontrollutvalget er pliktig til å påse at skriftlige påpekninger fra revisor blir fulgt opp, jf. kontrollutvalgsforskriften § 8. Revisjonens rapport per 31.12.2016 - Revisjonsbrev nr. 9 vedrørende avvik mellom investeringsregnskap og regulert investeringsbudsjett ble behandlet av kontrollutvalget den 13. juni sammen med rådmannens svar på revisors anbefaling. Saken ble fulgt opp av kontrollutvalget i møte den 12. desember i sak 28/17.

Kommunestyret vedtok i sak 55/12 at tertialrapportene skal forelegges kontrollutvalget som vurderer rapportene i et kontrollperspektiv. Rapporten for årets 1. tertial ble i utvalgets møte den 13. juni tatt til orientering. Rapporten for 2. tertial ble lagt fram som orienteringssak i møte den 31. oktober etter at den var behandlet i kommunestyret.

5.3 Tilsyn med forvaltningen

I henhold til kontrollutvalgsforskriften § 4 skal kontrollutvalget, på vegne av kommunestyret, stå for et løpende tilsyn med forvaltningen i kommunen. Med forvaltningen menes hele administrasjonen, samtlige virksomheter i kommunen og alle råd og utvalg med unntak av kommunestyret selv. Utvalget rapporterer direkte til kommunestyret.

Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjonen spiller en viktig rolle i dette tilsynet. Det har blitt ivaretatt ved at Follo distriktsrevisjon IKS gjennomfører forvaltningsrevisjoner etter oppdrag fra kontrollutvalget som først definerer mål og problemstillinger for prosjektene.

Plan for forvaltningsrevisjon 2017 – 2020 vedtatt av kommunestyret 12. oktober 2016 ligger til grunn for utvalgets valg av prosjekter i perioden.

Basert på kommunens tilskudd til Follo distriktsrevisjon IKS, får Ås kommune 2,25 forvaltningsrevisjoner per år.

Forvaltningsrevisjoner i 2017

Utvalget vedtok den 8. november 2016 mål og problemstillinger for to forvaltningsrevisjoner i 2017:

1. Barnevern – hjelpetiltak i hjemmet
2. Internkontroll

Rapporten om **Barnevern – hjelpetiltak i hjemmet** ble behandlet av kontrollutvalget 12. september. Formålet med prosjektet var å undersøke hvordan bekymringsmeldinger har blitt fulgt opp, og om hjelpetiltakene som barneverntjenesten iverksetter i hjemmet fungerer. Kommunestyret sluttet seg den 25. oktober enstemmig til kontrollutvalgets innstilling om å be rådmannen følge opp anbefalingene og melde tilbake til kontrollutvalget om resultatet innen tolv måneder.

Rapporten om **Internkontroll** ble lagt fram for kontrollutvalget den 12. september. Revisjonen skriver i rapporten at kommunen har på plass de fleste elementer for internkontroll, men at kommunen mangler en samlet oversikt over internkontrollarbeidet. Kontrollutvalget innstilte overfor kommunestyret om at rådmannen følger opp rapportens anbefalinger og melder tilbake til kontrollutvalget om resultatet innen tolv måneder. Innstillingen ble enstemmig vedtatt av kommunestyret den 25. oktober.

Rådmannens oppfølging av anbefalinger i tidligere forvaltningsrevisjons-rapporter

I henhold til Kontrollutvalgskriften § 12 skal kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon blir fulgt opp, og gi rapport om dette til kommunestyret. En oppfølging er viktig for blant annet å lære av de forhold som rapportene peker på.

Rådmannens tilbakemelding om oppfølgingen av rapporten **Skoleutbygging i Ås** ble behandlet av kontrollutvalget 9. mai. I utvalgets innstilling til kommunestyret ble det bemerket at tre av oppfølgingspunktene ikke var ferdigstilt. Kommunestyret behandlet saken 23. mai og sluttet seg til kontrollutvalgets innstilling.

Bestilling av forvaltningsrevisjon 2018

Kontrollutvalget vedtok den 12. september følgende tema for forvaltningsrevisjon 2018:

1. Follo landbrukskontor – samarbeidsprosjekt
2. Psykisk helse barn og unge

3. Investeringer og gjeld

Prosjektplan for prosjektene om **Psykisk helse barne og unge** og **Investeringer og gjeld** ble vedtatt av utvalget den 12. desember.

5.4 Selskapskontrollen

Det følger av § 80 i Kommuneloven at kun heleide kommunale/fylkeskommune aksjeselskap, interkommunale selskap og samarbeid etter Kommuneloven § 27 som er egen juridisk enhet, er omfattet av selskapskontrollen. Dette innebærer en kontroll rettet mot selskapene i form av en obligatorisk eierskapskontroll og en frivillig forvaltningsrevisjon. Ås kommune har eierinteresser i til sammen åtte selskap hvor det kan drives selskapskontroll: Follo lokalmedisinske senter IKS, Follo Ren IKS, Follo distriktsrevisjon IKS, Follo krisesenter og incestsenter IKS, Nordre Follo Renseanlegg IKS, Follo Brannvesen IKS og Søndre Follo Renseanlegg IKS.

Selskapskontrollen baserer seg på Plan for selskapskontroll 2017-2020 vedtatt av kommunestyret 12. oktober 2016.

Selskapskontrollen 2017

Kontrollutvalget gjennomførte et møte med Krise- og incestsenteret i Follo IKS den 24. januar. Daglig leder i selskapet orienterte og svarte på spørsmål om senterets historie og oppgaver og ga utvalget en omvisning i lokalene.

I tråd med vedtatt plan for perioden ble det ikke gjennomført formell selskapskontroll i 2017.

5.5 Andre kontroller

I tillegg til kontrollformene som er beskrevet ovenfor, skal kontrollutvalget gjennomføre et løpende tilsyn med forvaltningen på andre måter, jf. kontrollutvalgsforskriften § 4. Kontrollutvalget har i 2017 blant annet behandlet følgende saker i tillegg til ovennevnte:

Møte med Follo landbrukskontor

Kontrollutvalget i Ås inviterte den 7. februar til et fellesmøte med de andre kontrollutvalgene i kommunene som samarbeider om Follo landbrukskontor. Landbrukssjefen var invitert og orienterte i møtet om Follo landbrukskontor sitt arbeid og svarte på spørsmål fra møtedeltakerne.

Forvaltningsrevisjon Follo landbrukskontor i 2018

Etter henstilling fra kontrollutvalget i Ski vedtok kontrollutvalget i Ås den 13. juni å gjennomføre en forvaltningsrevisjon av Follo landbrukskontor. Ås kontrollutvalg har kontrollansvaret for kontoret og er således det eneste kontrollutvalget blant de

deltakende kommunene som kan gjennomføre en forvaltningsrevisjon av Follo landbrukskontor. I møte den 12. september vedtok kontrollutvalget i Ås mål og problemstillinger for en forvaltningsrevisjon og sendte invitasjon om samarbeidsprosjektet til kontrollutvalgene i Frogn, Oppegård, Nesodden, Ski og Vestby. Den 12. desember ble svaret på invitasjonen fra de respektive kontrollutvalgene lagt fram for kontrollutvalget i Ås, og bestilling av prosjektplan sendt Follo distriktsrevisjon. Med unntak av Oppegård kommune har samtlige sluttet seg til prosjektet med tilhørende mål og problemstillinger.

Ås, den 23. januar 2018

Håkon L. Henriksen
leder

Einride Berg
nestleder